

Φινλανδικά δάση στην οροσειρά της Ροδόπης

19/2/2011 12:00:00 μμ

Φινλανδικά δάση στο νότιο άκρο της Ευρώπης: όσο και αν ακούγεται οξύμωρο, στην πραγματικότητα είναι ένα θαύμα της φύσης, η ερμηνεία του οποίου προέρχεται από ένα παρελθόν εκατομμυρίων ετών. Όταν την περίοδο των παγετώνων "κατέβηκαν" οι τελευταίοι παγετώνες στη νότια Ευρώπη, συμπαρέσυραν μαζί τους έναν τεράστιο "θησαυρό" βιοποικιλότητας.

Σπόροι, ρίζες, φυτά, τύρφη και μια τεράστια ποικιλία από θύλακες χλωρίδας σταμάτησαν τελικά στην οροσειρά της Ροδόπης. Με την πάροδο των χρόνων, όλα αυτά ευδοκίμησαν και δημιούργησαν τις κατάλληλες συνθήκες για να αναπτυχθούν και να συνυπάρξουν εντελώς διαφορετικά οικοσυστήματα, με πάνω από 1.000 είδη φυτών! Έχουν, άλλωστε, καταγραφεί ζωικοί πληθυσμοί από περίπου 134 είδη πτηνών, 33 είδη θηλαστικών, 14 είδη ερπετών και αμφιβίων.

Σήμερα, στη Ροδόπη βρίσκονται τα μοναδικά για τη χώρα μας δάση ερυθρελάτης, τα οποία συναντώνται, επίσης, στη Φινλανδία και άλλες χώρες της βορειοδυτικής Ευρώπης. Τα δάση αυτά αποτελούν το "σπιτικό" για περίπου 30 αρκούδες της περιοχής, που έχουν αποκοπεί από το βασικό πληθυσμό της αρκούδας της Πίνδου, διατηρούν ωστόσο διαύλους επικοινωνίας με τη γειτονική Βουλγαρία.

«Βρισκόμαστε σε μία προνομιακή θέση από πλευράς φυσικού κάλλους, καθώς μέσα στο εθνικό πάρκο της οροσειράς Ροδόπης "συνυπάρχουν" παραλιακά οικοσυστήματα, σκληρόφυλλα, αείφυλλα και πλατύφυλλα, με σημαντικότερο το δάσος της Ερυθρελάτης, που δεν βρίσκεται πουθενά αλλού στη χώρα μας ή στη νότια Ευρώπη», εξηγεί στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ο πρόεδρος του Φορέα Διαχείρισης της περιοχής, καθηγητής δασοπονίας Νικόλαος Αβτζής.

«Όσο πιο πολλά είδη χλωρίδας υπάρχουν σ' έναν τόπο, τόσο πιο πλούσια είναι και η ζωή που αναπτύσσεται σ' αυτόν», σημειώνει και επισημαίνει ότι ένα τεράστιο πεδίο επιστημονικής έρευνας μπορεί να αναπτυχθεί γύρω από τους τυρφώνες της περιοχής, οι οποίοι δίνουν στους ερευνητές πληροφορίες για το πώς ήταν τα οικοσυστήματα πριν από εκατομμύρια χρόνια και πώς εξελίχθηκαν σταδιακά.

Το παρθένο δάσος του Φρακτού, το δάσος της Τσίγλας και της Χαϊντούς, το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Ροδόπης, στο Παρανέστι, τα διεθνή δίκτυα μονοπατιών, τα καταφύγια θηραμάτων, μικροί και μεγάλοι καταρράκτες,

ποτάμια και παραπόταμοι, ιστορικά και αρχαιολογικά στοιχεία, γεφύρια και εγκαταλειμμένοι οικισμοί συμπληρώνουν το "παζλ" της περιοχής, προσφέροντας στον επισκέπτη μία μεγάλη ποικιλία από δυνατότητες αναψυχής.

Εξχωριστή θέση ανάμεσα στα παραπάνω κατέχει και το Οχυρό της Νυμφαίας, ένα σημαντικός ιστορικός τόπος, που βρίσκεται 17 χιλιόμετρα βόρεια της πόλης της Κομοτηνής. Το Οχυρό αποτελεί μέρος των γραμμών οχύρωσης της "Γραμμής Μεταξά" και κατασκευάστηκε από το 1936 μέχρι το 1941 για να ανακόψει την γερμανική απειλή του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου, από την πλευρά της Βουλγαρίας προς την Ελλάδα. Το ανάπτυγμα των καταφυγίων του είναι 910 μέτρα, ενώ το οχυρό εκτείνεται σε τρεις ορόφους σε βάθος και σήμερα είναι επισκέψιμο από το κοινό.

Το Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα Βιώσιμης Ανάπτυξης Οροσειράς Ροδόπης

Στο πλαίσιο των προσπαθειών για την ανάδειξη της περιοχής, η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης ανέλαβε, το Μάρτιο του 2010, την πρωτοβουλία για το σχεδιασμό και την υλοποίηση ενός Ολοκληρωμένου Προγράμματος Βιώσιμης Ανάπτυξης για την οροσειρά της Ροδόπης, με όραμα τη δημιουργία ενός οικονομικά και κοινωνικά βιώσιμου ορεινού χώρου, στον οποίο θα αξιοποιούνται αειφορικά οι τοπικοί πόροι.

Ήδη, βρίσκονται σε εξέλιξη διαβουλεύσεις με τις αυτοδιοικητικές αρχές όλων των περιοχών παρέμβασης του προγράμματος, που συμπίπτουν με το ελληνικό τμήμα της οροσειράς, από τα όρια των νομών Δράμας και Σερρών στα δυτικά μέχρι και το Δήμο Ορφέα του νομού Έβρου, στα ανατολικά.

Μέχρι στιγμής έχουν εξασφαλιστεί 13 εκατομμύρια ευρώ μέσω ΕΣΠΑ, ενώ οι αρμόδιες υπηρεσίες της Περιφέρειας θα επιδιώξουν τη μέγιστη δυνατή χρηματοδότηση. Σε ό,τι αφορά τις προτάσεις που κατατίθενται για έγκριση, αυτές περιλαμβάνουν -μεταξύ άλλων- την επίσημη και συνολική καταγραφή των μονοπατιών με γεωγραφικά δεδομένα, την παρακολούθηση των μελών της άγριας ζωής, τη δημιουργία κτηνοτροφικών πάρκων, την αξιοποίηση των φυσικών οικοτόπων, τη βελτίωση των οδικών αξόνων, τη διασυνοριακή συνεργασία για θέματα πυρασφάλειας κ.ά.

«Έχουμε ένα αναπτυξιακό εργαλείο στα χέρια μας και πρέπει να το αξιοποιήσουμε», σημειώνει ο κ. Αβτζής και προτείνει ενδεικτικά την ανάπτυξη της κτηνοτροφίας και των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, σε ορθολογικό πλαίσιο, καθώς και σε περιοχές που δεν προκαλούν οχλήσεις στα διάφορα οικοσυστήματα.

«Είμαστε υπέρ της συνύπαρξης του ανθρώπου και της άγριας ζωής», σημειώνει από την πλευρά της η υπεύθυνη επικοινωνίας του "Αρκτούρου", Βάσω Πετρίδου, η οποία συμφωνεί με την εφαρμογή παραδοσιακών μεθόδων υλοτομίας, κτηνοτροφίας και γεωργίας ώστε να επιστρέψουν οι άνθρωποι στα βουνά, χωρίς να καταστραφεί το φυσικό περιβάλλον.

«Άλλωστε, η αρκούδα, μια και δεν γνωρίζει σύνορα, και πηγαινοέρχεται ανάμεσα σε Ελλάδα και Βουλγαρία, μπορεί να αποτελέσει τον πρεσβευτή για τη δημιουργία του ολοκληρωμένου προγράμματος ανάπτυξης της Ροδόπης, με έμφαση πάντα σε ζητήματα διασυνοριακής συνεργασίας», προσθέτει.

© 2006-2010 ΠΑΣΕΓΕΣ. All rights reserved.